

34. Het verschil tussen theorie en praktijk.

Bij het trainen van honden is wat je kunt belangrijker dan wat je kent

In theorie is er geen verschil tussen theorie en praktijk, maar in de praktijk is het verschil zeer groot.

Toen ik een halve eeuw geleden mijn interesse voor het gedrag van honden wou omzetten in kennis ging ik aan het lezen. Ik was veertien jaar en woonde tussen twee hondenclubs die minder dan 1200 meter van elkaar lagen. Eén club was Belgische ringsport en gevestigd in de tuin van café Keizershof in Wommelgem, de andere club was een Duitse herder vereniging in de tuin van café Oud België in hetzelfde dorp.

Opvallend voor mij was dat in beide clubs bijna iedereen op een andere manier met het wezen hond omging en dat iedereen ook dacht dat alleen hij of zij gelijk hadden. In beide clubs waren natuurlijk mensen waar ik meer in geloofde dan in andere maar in het algemeen werd ik met al mijn vragen als lastig ervaren. Ik begreep toen nog niet dat ik vragen stelde waar deze mensen gewoon het antwoord niet op kenden. Meestal hadden ze het zich niet eens afgevraagd. Ik zocht mijn heil dus in boeken en alle boeken lezen over honden en hun gedrag was toen nog vrij eenvoudig. Ik heb het gevoel dat er toen per jaar minder boeken verschenen dan nu per maand.

Niet al die boeken waren automatisch beter dan die van nu maar de wetenschappers die toen de boeken schreven die ik las beschreven datgene wat ze zelf onderzocht hadden. Dat de conclusies die bvb Conrad Lorenz trok niet altijd helemaal juist bleken te zijn kwam uiteraard omdat ze ook moesten filosoferen. Ethologie stond toen nog in zijn kinderschoenen en er werden begrijpelijk ook foute conclusies getrokken, maar die waren al bij al niet zo erg. Er werden toen ook allerlei proeven gedaan die gelukkig nu niet meer toelaatbaar zouden zijn maar waar wij (lekker hypocriet zoals we zijn) nu nog de uitkomsten van gebruiken.

De vele boeken die er nu verschijnen maken het een stuk gemakkelijker om een basis te leggen voor de kennis over het gedrag van honden. Tenminste als je de juiste schrijvers weet te vinden en dat is dan weer een stuk moeilijker geworden. Niet alleen omdat er nu veel schrijvers publiceren maar ook omdat er schrijvers zijn die eventuele lezers niet willen laten delen van hun ervaring maar die gewoon schrijven omdat ze er geld mee verdienen. Pure theoretici. Wat op zich niet mis zou zijn als datgene wat ze schreven ook nog juist was maar een feit is dat de waarheid slecht verkoopt.

Mede daarom zien we meer en meer populistten als schrijver en zelfs als die zouden weten hoe de realiteit is publiceren die datgene wat mensen willen horen en daarin gaan

sommige heel ver. Niet alleen door zeer veel boeken te schrijven met soms zeer mooie verhalen maar fixie. Of bvb door nog steeds gelijk te hebben nadat ze van mening verandert zijn en de lezer er op te wijzen dat honden geen wolven zijn terwijl het zogenaamde systeem dat ze op dat moment verdedigen gebaseerd is op het onvoorstelbare mishandelen (wat zij studie noemen) van zeezoogdieren, die voor zover ik weet als familie nog verder verwijderd zijn van de hond dan de wolf.

Theoretisch kan je daar natuurlijk een zeer mooi verhaal rond maken maar in de praktijk is er qua D.N.A niet meer verschil met de wolf en een labrador als tussen een labrador en een golden retriever. Maar daar gaat het niet om. Wat ze schrijven moet zo veel mogelijk verkocht worden en mensen willen niet horen dat hun hond familie is van de wolf. Net zoals de beste bakker niet automatisch de meeste broden verkoopt, bakt de bakker voor dat soort mensen ook brood. Dat is maar goed ook! Stel dat het geen bedrog is maar gewoon onkunde en je bent commercieel zeer goed dan verdien je als mens dat extraatje misschien wel. Niemand is verplicht die onzin te geloven. Wij zijn nu eenmaal mensen en dat maakt ons een beetje anders.

Voor mensen die bvb hun werk verliezen en geen ander werk meer vinden (ook al zouden ze echt willen) is het goed dat onze samenleving een vangnet heeft. Spijtig genoeg weten profiteurs die de theorie kennen door de mazen van het filternet te glippen om van het vangnet te profiteren. Bij wolven kan dat niet. Wie kan jagen maar het niet doet, eet niet en wordt verstoten. Wilde honden kunnen zich geen profiteurs permitteren. Mensen maatschappijen eigenlijk ook niet maar we tolereren het wel.

Waarschijnlijk kan dat ook niet anders. Niet alle boeken waar een foute mening in omschreven wordt zijn geschreven om geld te verdienen en uiteraard zijn er ook meerdere methodes die werken en zelfs foute methodes kunnen waar zijn. Zo las ik onlangs en ik citeer "In de meeste boeken staat dat je een pupje niet mee in bed mag nemen" maar in het boek dat ik onlangs las stond "Dat is fout immers mijn nieuwe pup was al bijna één uur aan het janken en toen ik het bij ons in bed nam was het janken meteen gedaan".

Zo ziet u maar, voor sommige zijn de zogenaamde kenners helemaal fout en in dit geval ben ik er één van. Ik geloof dat een pupje op deze manier leert => ik geraak in bed door lang genoeg te janken. Zelf geloof ik nogal in leiding geven. Maar omdat daar zoveel misverstanden over bestaan zijn er vele die gaan overcompenseren en wordt er veel gebruik gemaakt van kringfilosofie, tunnelvisie of gewoon vastzitten in de greep van een theorie.

Dit alles wordt nog erger als men begrijpt dat honden die van nature laag in de hiërarchie staan daar ogenschijnlijk weinig problemen mee hebben. Uwendig merk je daar soms weinig of niets van. In sommige omstandigheden ongelukkig zijn en stress hebben zit

vanbinnen. Het is zoals pijn. Als mijn vrouw bvb hoofdpijn heeft voel ik daar aan de andere kant van de tafel niets van.

Mijn steeds wederkerend voorbeeld komt uit mijn kindertijd. Ik was bang in het donker en in theorie wist ik dat donker niet bijt. Maar in praktijk was ik bang. Niet wanneer mijn vader erbij was natuurlijk maar dat was een leider en daar had ik respect voor. Dat is bijna het tegenovergestelde van angst. Zeer waarschijnlijk was ook mijn vader niet die onverwoestbare rots die ik er als kind in zag.

Ik zal zijn kracht en uitstraling wel een beetje geromantiseerd en overschat hebben. Dat is wat mensen doen en ook daar moet men rekening mee houden wanneer je bvb aan iemand vraagt, die niet in jouw systeem geloofd, wat hij van uw systeem vindt is die vraag retorisch. Je kunt evengoed aan een lantaarnpaal vragen wat hij van honden vindt. Na al die jaren met honden weet ik het zeker, er is maar één goed systeem en dat is u niet vastpinnen aan een systeem.

Iedere hond is een individu en reageert weer anders. Achter instinct zit geen wetenschap! Mede daarom is het gedrag van honden zo moeilijk te bestuderen in de wetenschap. Sommige onderzoekers menen veel te weten maar bouwen voort op uitslagen van onderzoeken gebaseerd op kringfilosofie of er wordt geen rekening gehouden met voor gedrag zéér essentiële zaken.

Ik heb zelf twee van de drie plaatsen bezocht waar een soort intelligentie test van wolven werd gedaan. In Hongarije was ik niet maar wel in Oostenrijk en Amerika. De uitslag in beide centra's was tegenstrijdig. De proef bestond erin dat een wolf de aanwijzing van een mens volgde om aan een beloning te komen. Buiten een hele hoop andere zaken die de uitslag konden beïnvloeden waren de wolven in Amerika heel anders op mensen ingeprent en gesocialiseerd dan de wolven in Oostenrijk. Dat kon een leek vaststellen!

Om daar dus op voort te bouwen om conclusies te trekken is ronduit idioot maar mensen die een boek kopen, waar de schrijver de test uit Oostenrijk gebruikt, lezen dat een wolf dommer is dan een hond. Diegene die een boek kopen waar de Amerikaanse test resultaten in gebruikt zijn lezen dat een wolf slimmer is dan een hond. Alleen diegenen die genoeg ervaring of kennis hebben weten dat zelfs in het utopische geval dat wanneer je het juiste resultaat zou kennen het best interessant is maar voor ons totaal onbelangrijk.

Darwin zei het al "Er bestaat geen absolute waarheid". Van wie de volgende uitspraak is weet ik niet maar ik ben het er wel mee eens "Honderd gram praktijk is meer waard dan een ton theorie".

Ik haal een voorbeeld aan.

Voor getrainde aanvalshonden, verdedigingshonden of bewakingshonden is het verschil tussen theorie (sport dus) en praktijk soms bijzonder groot. Niet zozeer bvb de verdedigingshonden die de politie bijstaan op betogingen en voetbal wedstrijden. Als alles vredig verloopt moeten de honden uiteraard niet ingrijpen, pas als de gemoederen verhit raken en alles en iedereen opgewonden wordt zijn de honden dat ook.

Niet zelden ziet men in die omstandigheden dan ook redirectie. De honden zijn zo opgewonden dat ze datgene bijten wat dicht genoeg is. Ook andere politiemensen en soms zelfs de baas. Een heel ander verhaal wordt het wanneer het niet over losgeslagen lawaai makende en dreigende hooligans gaat maar over stilte. Geen lawaai makende professionele overvallers die niet willen opvallen. In dat soort gevallen haken veel honden af, sporthonden bijna allemaal.

Dat is ook logisch als er geen mouw of bijtpak is. Het is niet voor punten maar het is voor echt en uit de revolver komt niet alleen lawaai maar ook kogels, dat weet een hond natuurlijk niet. De geleider moet een praktijkhond dus leren bijten in de arm waar het wapen is. Ook hier is het verschil tussen theorie en praktijk bijzonder groot. Gelukkig voor veel honden weten de meeste mensen een stuk minder over honden dan diegene die dit lezen en is de belangrijkste taak van honden preventie. Gelukkig maar.

Ik haal nog een voorbeeld aan waar theorie en praktijk door menig gewoon mens over dezelfde kam wordt geschoren maar waar een zeer groot verschil is dat alleen door echte kenners wordt onderscheiden, dat is nervositeit en temperament. Jarenlange ervaring heeft mij geleerd dat slechts zéér weinig mensen dat onderscheid kunnen maken terwijl het voor het opvoeden of heropvoeden van enorm belang is.

Ook ben ik ervan overtuigd dat gezond verstand helpt om bepaalde problemen te begrijpen maar nooit heb ik in de +/- 50 jaar dat ik mij voor hondengedrag interesseer ondervonden dat wetenschap een automatisch voordeel opleverde voor het begrijpen van honden. Terwijl iemand als John Bradshaw vindt dat de studie van het gedrag bij honden exclusief een taak is voor de wetenschappers, terwijl zijn overigens vrij goed boek "Dit is de hond" bol staat van veronderstellingen.

Naar mijn mening levert het inderdaad een voordeel op als een echte hondengedragskenner ook wetenschapper is. Maar als een wetenschapper zonder ervaring met honden hun gedrag gaat bestuderen levert dat nooit goede boeken op maar stevast oud papier. Zelf heb ik het meeste geleerd over hondengedrag van twee vrouwen in twee verschillende werelddelen en geen van beide kon lezen of schrijven maar ze waren in de praktijk wel met honden bezig en konden heel goed kijken! Lichamelijk hebben we via de wolf van onze honden al een karikatuur gemaakt, laat ons ze geestelijk tenminste nog als hond behandelen. In de praktijk kunnen ze ook alleen maar hond zijn.

Denis Steurs

